

ABOVSKÝ

hlásnik

6. ročník, číslo 4, december 2011
www.regionhornad.sk

Štvrťročník pre obyvateľov, priaznivcov a návštevníkov mikroregiónu Hornád

Vydáva Regionálne združenie obcí Hornád: Belža, Čaňa, Geča, Gyňov, Haniska, Kokšov-Bakša, Košická Polianka, Nižná Hutka, Nižná Myšľa, Skároš, Sokolany, Trstené pri Hornáde, Valalíky, Vyšná Hutka, Vyšná Myšľa, Ždaňa.

Dočítate sa:

- Malá vodná elektrárň - postrach alebo plané reči?
- Štartujeme fotosúťaž
- Kedy behal mráz po chrbte?
- Nové investície v mikroregióne

Najväčší betlehem v mikroregióne vyrezávali v tajnosti

Aby sme duchovne pookriali

Tichá noc, sebazaprenie, pôst, adventný veniec, ale aj štedrá večera, koledy, oplátky, darčeky. Betlehem. Vianočná ruža, vianočný stromček, vianočný punč. Najkrajšie sviatky v roku sú tu!

Symbolika Vianoc sa traduje z generácie na generáciu viac ako dvetisíc rokov. Posolstvom sviatkov je narodenie Ježiša Krista, ktorého Boh zoslal na svet, aby ľudstvo neostalo v tme. Príbehy o narodení Božieho syna sú zobrazené rôzne. Tradujú sa v príbehoch, pesničkách alebo v obrazoch.

Malý betlehem so svätou rodinou má doma zrejme každá kresťanská rodina. Panna Mária, svätý Jozef a Jezuliatko v jasličkách. Všetci spolu v maštali. Zvieratká, ktoré Ježiškovi zohrievajú dychom malé nožičky a traja kráľi prinášajúci dary Spasiteľovi. Žiariaca hviezda nad maštalou.

pokračovanie na str. 3

ako to vidí...

Rodina regiónu

Žijeme v regióne, ktorý má vzájomne silné putá. Historické alebo popretkávané v rôznych podobách rodinných či priateľských vzťahov. V tomto predvianočnom čase si to možno ani neuvedomujeme, ale sme ako jedna veľká rodina. Vďaka Abovskému hlásniku sa viac zaujímate o dianie a život v jednotlivých obciach nášho mikroregiónu.

Ku koncu kalendárneho roka mnohí bilancujú. Úspechy, ale aj neúspechy nás obohacujú o novú skúsenosť. Ako volené hlavy obcí si uvedomujeme zodpovednosť voči Vám. Z dobrého sa spolu s Vami tešíme a nezdary sú pre nás poučením, ako robiť veci lepšie.

Želám Vám, aby ste si sviatky pokoja a radosti užili v kruhu svojich najbližších, v pohode a s duchovnou tradíciou zdedenou po našich predkoch. Do nového roka 2012 Vám, milí čitatelia Abovského hlásnika, prajem pevné zdravie a veľa úspechov a správnych rozhodnutí.

Cyril Hudák,
starosta Kokšova-Bakše

Sochy betlehemu vo Valalíkoch vyrezávali umelci Ladislav Staňo st., Stanislav Polek a Ján Krajčí.

„Mikrač“ v kočke

Historické a prírodné bohatstvo, folklór a tradície obcí Miestnej akčnej skupiny (MAS) Hornád - Slanské vrchy. Všetko v jednom na stranách novej publikácie, ktorá uzrie svetlo sveta začiatkom roku 2012.

Kniha prezentuje výsledky spolupráce občianskeho, súkromného a verejného sektora. Aký mali cieľ jej tvorcovia? Informovať o zámeroch a výsledkoch MAS Hornád - Slanské vrchy od jej vzniku po súčasnosť.

Iniciátormi projektu sú koordinátorka Národnej siete rozvoja vidieka pre Košický kraj **Ing. Viera Mihoková**, štatutárny zástupca MAS **Ing. Ján Kokarda** a manažér MAS **Marek Stolárik**.

„Kniha je nositeľom jedinečnej myšlienky. Zahŕňa komplexné informácie o histórii, výletoch, spoločných akciách. Poukazuje na pestrý kultúrno-spoločenský život na vidieku. Svedčí o neskutočnej sile a súdržnosti miestnych občanov a podáva obraz o jednotlivých obciach aj samostatne,“ zhrnula pre Abovský hlásnik **Gabriela Oroszová** z vydavateľstva JES. Publikácia vyjde v náklade 1000 kusov. V knižkupectvách ju nenájdete. Výtlačky rozdelia medzi obce MAS. Záujemcovia sa môžu informovať na svojich obecných úradoch.

Veronika Cvengrošová

Publikácia vyjde vo februári 2012 a bude preložená do anglického a maďarského jazyka.

Guláš s Gulášovou

Starostovia sa odviazali. Spolu s administratívnymi pracovníkmi obecných úradov mikroregiónu sa prvýkrát naživo stretli na hospodárskom dvore v Ždani a spoločne varili starostovský guláš. „Zamestnanci na úradoch spolu bežne komunikujú, no osobne sa nepoznajú. Chceli sme to zmeniť,“ vysvetľuje starosta Ždane **Ing. Ján Kokarda**. Pozvanie na sľučný septembrový pracovný deň na čerstvom vzduchu prijalo 52 ľudí. „Guláš bol výborný,“ zhodnotil J. Kokarda, ktorý Deň samosprávy inicioval. Šéfkuchárkou nemohol byť nikto iný ako **Paulína Gulášová**, starostka Vyšnej Myšle. V tradícii vydarenej akcie budú starostovia a ich pravé ruky na úradoch pokračovať aj na budúci rok.

nid

Paulína Gulášová s pomocníkmi pripravujú guláš.

Aktuálnejší web

Vynovili sme Váš web. Obsahovo. Častejšie v ňom nájdete aktuálne informácie, výber z tlače s dôležitými správami o mikroregióne. Dianie monitorujeme za Vás. Fotografie z akcií, Vaše postrehy a súťaže. Klikajte na www.regionhornad.sk.

red

Opravili cesty

V Čani opravili ďalšie cesty. K desiatke ulíc so zrekonštruovanými vozovkami pribudla v októbri a novembri ulica Atletická a časť Lesnej. Práce za 23 tisíc eur hradila obec z vlastného rozpočtu. V roku 2012 obnovou prejde 80 % ulíc obce.

red

V Gyňove moderne

Zrekonštruovaný kultúrny dom využívajú Gyňovčania. Interiér budovy prešiel kompletnou úpravou po etapách. Za tri mesiace vynovili spoločenskú sálu. Kuchyňu a ostatné miestnosti vybavili moderným zariadením. Rekonštrukcia nadviazala na exteriérovú úpravu budovy z roku 2009. Peniaze získala obec od vlády, z dotácie vo výške 40 tisíc eur priamo určenej na rekonštrukciu kultúrneho domu.

Budovu oficiálne otvorili na deň obce koncom augusta. Podľa starostky **Mgr. Denisy Vargovej** sa občania z nových pravidiel kultúrneho domu netešia. Nemôžu si prenajať na súkromné účely spoločenskú miestnosť aj s kuchyňou, aby si v nej sami pripravili jedlo. „Nepovolila to hygiena. V kuchyni sa môže pohybovať iba osoba zodpovedná za zariadenie s platným zdravotným preukazom a s osvedčením o odbornej spôsobilosti. Tak to funguje aj v Ždani, Čani, Valalíkochoch a Kokšove-Bakši,“ vysvetľuje starostka a pokračuje: „Túto pracovnú pozíciu sme ponúkli aj kuchárkam v obci. Nemali záujem.“ Gyňovčanom v novej kuchyni kultúrneho domu preto servíruje jedlo externá „kateringová“ firma.

Veronika Cvengrošová

Škôlkari v Geči

Obyvateľov 1600, detí predškolského veku 50 a miest v materskej škole len 20. V obci preto od júla toho roku vyrastá dvojtriedna materská škola s kapacitou 40 detí už v školskom roku 2012/2013.

„Keďže regionálny operačný program a Program rozvoja vidieka nepodporujú výstavby nových zariadení, obec túto stavbu realizuje z vlastných finančných prostriedkov,“ hovorí starostka **Monika Bérešová**. Geča vyčlenila na postavenie novej budovy 411 tisíc eur z obecného rozpočtu. Do výslednej sumy sa nevzťahujú náklady na vybavenie interiéru, ani kuchyne.

Doteraz sídlila materská škola v prenajatých priestoroch. Rodičia umiestňovali svoje deti v predškolských zariadeniach okolitých obcí. „Geča bude azda jednou z mála obcí na Slovensku, ktorá bude hrdá na dokončené dielo pre našu budúcu generáciu,“ dodáva starostka.

nid

...pokračovanie z titulnej strany

Veľkolepých betlehemov na Slovensku máme viacero. Najväčší je uložený v Dome Božieho milosrdenstva v Rajcekej Lesnej. Živý betlehem hrá každoročne detská farma Humanita v Kráľovej nad Váhom. Najväčší a najkrajší máme aj v mikroregióne Hornád. Rezbárske dielo z dreva a trstiny stavajú každý rok vo Valalíkoch.

Sochy v betleheme sú nadživotnej veľkosti.

Vyrezávaná Božia rodinka vzišla z iniciatívy starostu Valalík **Ing. Štefana Petrika**.

O zrode Valalického betlehema obyvatelia nevedeli, bolo to prekvapenie. „Sochy vyrezávali v tajnosti,“ prezrádza **Martina Matiová** z miestneho obecného úradu. Prvý raz ho postavili na štedrý deň pred štyrmi rokmi. Betlehem svieti pri kostole Všetichsvätých až do Troch kráľov a pre ľudí je čoraz atraktívnejší. „Prichádzajú sa naň pozerať aj okoloidúci a tí, ktorí cez obec prechádzajú. Vidno ho z cesty,“ hovorí **Ing. Milan Tóth**, ktorý počas vzniku betlehemu pôsobil ako zástupca starostu a pred Petrikom bol vo funkcii starostu 12 rokov.

Prečo betlehem v strede obce? „Aby mali obyvatelia k sebe bližšie. Počas sviatkov, keď sú všetci doma, majú dôvod prísť ku kostolu, k Betlehemu, aby duchovne pookriali. Nezáleží na tom, či sú veriaci alebo nie. Majú dôvod na stretnutie, oplatia si úsmevy a poprajú si šťastné a veselé,“ vysvetľuje Štefan Petrik.

Veronika Cvengrošová

Ako sa varia Vianoce

O tradíciách na Štedrý deň nám rozprávala starostka Vyšnej Hutky **Agáta Nosáľová**.

„Už od rána pracujeme. Pomáhajú mi všetci doma – dcéra Beáta, syn František aj manžel František. Deti zrána doma vyzdobia vianočný stromček. Ja ho krásim v kostole.“

Počas dňa robíme bobalky. Iba s makom. Kapustnicu varíme s hubami a fličkami – manžel má takú rád. Klobásku do nej nedávame, kapustnica má byť pôstna. Vyprážame aj kapra. Vždy máme živého, ale toho má na starosti manžel (smiech).

K štedrovečernej večeri sadáme o šiestej. Najskôr sa pomodlíme, zjeme oplátky s medom. Nasleduje kapustnica a kapor s chlebom alebo so zemiakovým šalátom.

Celý dom máme rozsvietený. Orišky, jabĺčka... Na stole sú všetky tradičné chuťovky. Nechýba ani chlieb, aby bola dobrá úroda zrna. Peniaze pod obrusom by zas mali priniesť bohatší rok.

Po večeri si všetci rozbalíme darčeky a do polnočnej svätej omše sme spolu. Sedíme, rozprávame sa, pozeráme televízor. Posledné dva roky k nám zvyknú prísť susedia s malými deťmi na koledu. Je to niečo úžasné! Príde celá rodina. Otec hrá na gitare a deti s mamkou spievajú.

Také Vianoce si pamätám ešte z detstva. Dúfam, že v tradícii budú pokračovať aj naše deti.“

cveng

Rýchly rok

Novozvolených starostov sme sa opýtali, ako im zbehol prvý rok úradovania. Akými úspechmi sa môžu pochváliť a čo ich najviac ťaží. Odpoveď sme dostali od týchto starostov:

▣ **Belža: Andrea Prekopová**

Tento rok mi popri všetkých starostiach a radoostiach zbehol veľmi rýchlo. Ako povedal môj kolega: „Starosta vyjde na ulicu a už je v práci!“ Jednoznačne mu dávam za pravdu. Nuda ma skutočne obišla.

Veľmi ma potešilo zistenie, že Belža má výnimočnú históriu. Toľko významných osobností si zaslúži našu pozornosť! Na druhej strane, nie každý môj nápad na zveľaďovanie nášho prostredia uspel. Veľkým negatívom je fakt, že obce zažívajú neistotu z príjmov podielových daní a s tým súvisí neistá budúcnosť.

▣ **Nižná Myšľa: Ľudovít Grega**

Rok 2011 zbehol rýchlo. Povodne a zosuvy z roku 2010 spôsobili občanom veľa starostí a problémov. Pri odstraňovaní škôd dni ubiehali neuveriteľným tempom.

Najviac nás ťaží situácia okolo zosuvov domov. Občania prišli o strechu nad hlavou a o svoj majetok. Tí, ktorí majú možnosť, si nový domov budujú samostatne v okolitých obciach. Nižná Myšľa zakúpila pozemok na výstavbu bytového domu. Je už vypracovaný projekt, vybavujeme stavebné povolenie a verejné obstarávanie na dodávateľa stavby. Pod kostol sme umiestnili pilotážnu stenu, ktorá by mala brániť akútnym zosuvom.

Trápi nás, že sa nezačala celková sanácia zosuvného územia. Nepoteší ani pohľad na okolie rómskych bytoviek. Aj napriek našej snahe si obyvatelia vytvárajú čierne skládky a je tam permanentný neporiadok.

▣ **Nižná Hutka: Mária Szászfaiová**

V návale povinností zbehol môj prvý rok vo funkcii starostky veľmi rýchlo.

Za najväčší zdar doteraz považujem podpísanie aj realizáciu zmluvy s Východoslovenskou vodárenskou spoločnosťou o prívode pitnej vody do obce. Teší ma tiež, že sa občania zapájajú do zveľaďovania okolia. Verím, že ich bude postupne pribúdať.

Čo ma ťaží? Že stále si nie každý uvedomuje, že prostredie, v ktorom žijeme, si aj sami tvoríme. Výstižný je citát: „Všetci majú presnú predstavu o tom, ako by mali žiť iní. Pritom im vôbec neprekáža, že nevedia, ako by mali žiť sami.“ (Coelho)

▣ **Košická Polianka: František Smrčok**

Rok zbehol rýchlo. Venoval som sa príprave rozvojových programov pre obec. Veľa času zabralo aj štúdium a získavanie informácií v súvislosti s riadením a chodom obecného úradu.

Teším sa z úspešného ukončenia a finančného usporiadania projektu revitalizácie centra obce a tiež z komplexnej rekonštrukcie viacúčelovej budovy s kultúrnym domom, materskou školou a obecným úradom.

Najviac ma ťaží rokmi zabehnutá rutina, ktorá nemá pochopenie pre inovatívne aktivity a zmenu myslenia zodpovedajúcu potrebám a požiadavkám súčasnej doby.

▣ **Trstené pri Hornáde: Božena Letková**

Ani neviem, ako rok 2011 zbehol. Som rada, že sa mi za ten čas podarilo všetko, čo som si predsavzala a veci som dotiahla do konca.

Odvodnenie domu smútku, oprava kanalizácie, vyčistenie septiku základnej a materskej školy. Trstenský potok sme zbavili nečistôt a koryto sme dali do pôvodného stavu.

Ťažia ma žabomyšie vojny v obci a nedôvera niektorých občanov voči mojim schopnostiam.

red

Najväčšia radosť

Bibka, Baška, Lenka, Natália, Natália, Timejka a Peťko. Sedmoro odvažných detí, ktoré svojím spevom čarujú úsmevy na perách publika. Prvorođený detský súbor Nižnej Hutky a zároveň aj celého mikroregiónu Hornád, Hutkáčik. Spievajú na ľudovú nôtu a na akordeóne ich vedie **Jakub**, syn **Ivety Vasilenkovej**, zakladateľky súboru: „O vystúpenia detí je záujem. Naposledy sa predviedli na októbrovom obecnom podujatí Úcta k starším.“ Najťažší bol vraj začiatok, ale oplatí sa, pre ich radosť. Iskričky v očiach, nadšenie z úspechu, potlesku. „Je krásne, keď sa ľudia zastavia a spomínajú, pookrejú na duši,“ nazdáva sa poslankyňa obecného zastupiteľstva I. Vasilenková. Síce v obci býva „len“ desať rokov a nie je učiteľkou, práca s nadanými Hutkáčikmi ju baví. Popracovať by chceli aj na tanci, chýba im však choreograf. Privítajú ho s otvorenou náručou.

cveng

Najbližšie súbor vystúpi na Silvestrovskom punči.

Desaťročná Hutčanka

Vo Vyšnej Hutke oslavovali na vysokej nohe. Dôvodom bolo desať rokov fungovania speváckeho súboru Hutčanka. Slávnostný októbrový deň prežili v spoločnosti Krásňanky – speváckej skupiny z Krásnej nad Hornádom. „Keď oslavovali oni, tiež nás pozvali. Máme veľmi priateľské vzťahy,“ vysvetľuje dôvody pozvania práve tejto skupiny starostka Vyšnej Hutky **Agáta Nosálová**. Súbor sa bok po bok zúčastnil na svätej omši venovanej Hutčanke. Program pokračoval v kultúrnom dome. Po slávnostnom oboede prišlo na rad vystúpenie oslávencov a príhovor starostky, ktorá v súbore spieva od jeho vzniku. Hostia z Krásnej nad Hornádom predviedli pásmo „Návrat Amerikana domov“. Spevavý príbeh zožal úspech aj v početnom publiku. Akcia sa nekonala za zatvorenými dverami, na oslavy 10. výročia súboru sa prišli pozrieť aj občania. Podľa starostky majú radi folklór.

Huččanka si na svoj veľký deň prizvala aj Odvážne ženy z Vyšnej Myšle, ktoré ich poctili krásnymi ľudovými piesňami. Hudobný program zaklincovala Hutčanka. Ženy predviedli „čepenie“ nevesty a jej prezliekanie zo svadobných do „čepienkových“ šiat. „Chceli sme ukázať mladým, čo ich čaka a tiež pripomenúť starším, čo prežili,“ zhodnotila A. Nosálová.

Poslankyňa obecného zastupiteľstva **Mária Mireková** a poslanec **Miroslav Nosál** poďakovali súboru. Symbolicky odovzdali každému členovi skupiny anjelika a kvety. „Prajem si, aby nás bolo stále viac a viac. Nech prídu k nám aj mladí. Aby sa táto tradícia uchovala čo najdlhšie,“ želá si Agáta Nosálová.

Veronika Cvengrošová

Čepenie nevesty v podaní Hutčanky.

Škola hrou

Inovatívny vzdelávací program pre deti v Materskej škole Košická Polianka zefektívňuje spoluprácu detí, rodičov a pedagógov. „Vytvorením školského vzdelávacieho programu „Lieskuľka“ sa práca učiteľa stala pre deti a rodičov zaujímavejšou. Keď sú všetci dostatočne motivovaní, tak sa aj edukačná činnosť stáva hravou a ľahšou. Prostredníctvom hry môže pedagóg ukázať rodičom cestu k pochopeniu svojho dieťaťa,“ vysvetľuje **Mgr. Adriána Schmieďlová**, riaditeľka MŠ Košická Polianka.

Počas školského roka budú pedagógovia v materskej škole vysvetľovať rodičom, že práve oni vo veľkej miere modelujú svoje dieťa a pritom im môže pomôcť hra. „Jedným z cieľov práce je ponúknuť rodičom niekoľko možností využitia hry a poukázať na to, že pomocou nej možno nielen budovať, ale aj formovať vzájomný vzťah rodič – dieťa,“ hovorí Schmieďlová a cituje **PhDr. Máriu Podhájeckú, CSc.**: „Učme sa hrať, učme deti hrať sa, učme sa, ako učiť deti hrať sa!“.

Veronika Cvengrošová

Logoš štartuje

Mikroregión má ďalší prírastok do rodiny speváckych skupín. Novým členom sa stala ženská skupina z Gyňova Logoš. Medzi umelcami obce absentovala doteraz speváčka zložka. „Od nástupu **Mgr. Denisy Vargovej** na post starostky sa obnovila akcia Deň obce. Každý rok sme pozývali spevákov z okolitých dedín. Chýbali nám vlastní,“ vysvetľuje **Katarína Timková** z obecného zastupiteľstva. Ženy s chuťou spievať si pod odborným dohľadom **Petra Oravca** nacvičili ním zostavený repertoár. Skupina vystúpila na tohtoročných Dňoch obce v auguste. Hudobne ich sprevádzal Peter Oravec. „Myslím, že publikum nás prijalo skvele. Mali sme veľkú odozvu a to nás povzbudilo do ďalšej práce,“ dodala Timková.

cveng

Logoš na oslavách Dni obce.

Deň jablka

Aj koláč môže byť zdravý. Neveríte? Vo Vyšnej Myšli taký dokázali urobiť. Panie učiteľky z miestnej základnej školy pripravili pre 21 žiakov tradičnú školskú akciu Deň jablka. Cieľom je nájsť ten najkrajší plod jablone a zároveň upozorniť na dôležitosť zdravej výživy. V októbri toho roku učiteľky so žiakmi pripravili spoločne navyše aj jablkový koláč. Bol nielen zdravý, ale podľa starostky obce **Paulíny Gulašovej** aj výborne chutil.

red

Vo Vyšnej Myšli vyberali najkrajšie jablko.

Valalická krojovaná paráda módnou prehliadkou

Kedy behal mráz po chrbte?

Nevidaní modeli a modelky sa postarali o príjemne strávenú októbovú nedeľu vo Valalíkoch. Okrem domácich Parádnych ňeviest početnému publiku predvedli na móle kultúrneho domu ukážky krojov typických pre ich obce aj súbory z Košickej Belej, Sene, Myslavy a z Košickej Novej Vsi. Na javisku sa tiež predstavila ľudová hudba zo Ždane, rozprávačka - zabávačka **Erža** z Myslavy a mladé herecké talenty z Valalík, ktoré svojou scénkou „Na jurmaku“ spôsobili pravidelné výbuchy smiechu. Taká bola Valalická krojovaná paráda 2011 - v poradí šiesta od založenia.

ktorej vystupovalo 80 domácich účinkujúcich.

Témou tohtoročnej parády bolo predstavenie ľudových odevov Abova v štyroch ročných obdobiach a v každom veku. Parádne ňeviest sa napríklad odeli do zimných krojov. Pracovné zas predstavil súbor Beľanka z Košickej Belej. Pri pohľade na „letne“ vyzerajúce zimné kroje prebehol divákovi mráz po chrbte. „Svoj kožušinový kabát by som nevymenila za nič na svete!“ priznáva diváčka zo susednej Geče.

Ako odznelo na javisku, voľakedy sa šilo z veľkého malého, zo starého nového. Skromné pomery v odievaní sa kom-

» Koštianska spolupráca má svoje ovocie

Pozvanie prijala aj starostka Koštian nad Turcom **Anna Hlinková**. Nie náhodou. Ako jediné z Regionálneho združenia obcí Hornád sa môžu Valaliky pochváliť plodným partnerstvom nie len s obcou z Turca, ale aj zo susedných Čiech - s mestom Košťany v Ústeckom kraji.

„Bol to nápad vtedajšieho starostu našej obce. Hľadal ďalšie Košta-

Zábava na jeseň

Jedinečnú zábavu zažili dôchodcovia z Vyšnej Myšle. Zorganizoval ju tamojší obecný úrad. Skôr narodení si zaspievali so speváčkou ľudových piesní **Monikou Kandráčovou**. Kultúrny program ozvláštnili deti z miestnej materskej a základnej školy. Vzdať hold múdrejším a skúsenejším prišli aj občania. „Človek je v jeseni svojho života krásnym umeleckým dielom. Tvaroval ho majster život. Skúškami, radostami, ale aj starosťami,“ zhodnotila **Paulína Guľášová**, starostka Vyšnej Myšle.

cveng

Prehliadka zimných krojov v podaní Parádnych ňeviest.

„Usporiadávame ich od roku 2006 ako poctu našim ženám, ktoré nosia kroje. Je ich u nás stále dosť,“ vysvetľuje históriu veľkolepej akcie starosta Valalík **Ing. Štefan Petrik**.

Každý ročník sa nesie v inom duchu. Najväčší úspech doposiaľ zožala krojovaná svadba, na

penzovali v precíznej tvorbe slávnostných krojov a obrovskej chuti žiť aj v takých - v porovnaní s dneškom - jednoduchých podmienkach.

Ku skvelej nálade prispelo viacero výrokov. Napríklad aj tento: „Tota bula največa paradňica i gavalír, kemu čižmi najvecej rapčeli.“

Pohostinný súbor zo Sene častoval aj publikum.

„Rodinka“ z Košickej Belej.

ny. Našiel ich až tu vo Valalíkoch, v roku 1998,“ vysvetľuje sympatická starostka. Partnerstvo s Košťanmi v Česku nadviazali obe obce o desať rokov neskôr. Vďaka medzinárodnej spolupráci vznikol napríklad v roku 2008 na počesť MDD projekt Týždeň detských radostí. Deti z Va-

lalík a Koštian nad Turcom vycestovali do českých Koštian a prežili spolu programom nabitý týždeň.

Priateľstvo obcí po rokoch na síle nestráca, skôr naopak. Spolupráca sa rozširuje na poslanecký zbor, školy a rôzne organizácie.

Partnerstvo hlavne s Valalíkmi vníma starostka veľmi pozitívne: „Smerujeme ho viac k občanom, deťom. Aby raz, keď tu my nebudeme, šírili myšlienku spolupráce tí, ktorí sa kedysi tešili z nových priateľstiev. Navzájom sa inšpirujeme, posúvame.“ Anna Hlinková žela Abovskému kraju veľa zdravia, šťastia, spokojnosti, radosti z dosiahnutých úspechov a prínosnú spoluprácu.

Viac fotografií z Valalickej krojovanej parády 2011 nájdete vo fotogalérii na www.regionhornad.sk.

Text a foto:
Veronika Cvengrošová

Redakcia po stopách obáv

Postrach alebo planý poplach?

Stavba vyvolávajúca protikladné názory vyrastá od apríla pri ždanianskom moste nad Hornádom. Po záplavách z roku 2010 naháňa ľuďom strach všetko, čo má niečo spoločné s vodou. Nečudo. Povodňami postihnutí obyvatelia sa obávali, že storočné vody prídu postavením Malej vodnej elektrárne Gyňov späť. Hlasov bolo neúrekom a prejavili sa petíciou proti výstavbe. Redakcia sa vybrala po stopách obáv mikroregiónčanov.

Pátranie po informáciách nás vedie na hospodársky dvor v Gyňove k **Františkovi Oravcovi**, generálnemu dodávateľovi stavby. Privítal nás s úsmevom. Ocenil, že sa Abovský hlásnik zaujíma o spočiatku kritizovanú stavbu: „Vodná elektrárneň nebola našou myšlienkou. Vyvíjala sa od roku 1995 u pôvodných investorov, medzi ktorými bola aj obec

sa nám, že by bolo chybou, aby sme energiu, ktorá v obci preteká, nevyužili.“ Stavebné konanie na výstavbu MVE sa začalo až v roku 2006. „Pôvodný zámer počítal s výstavbou tesne nad obcou Trstené pri Hornáde. Výpočty však ukázali, že väčší energetický potenciál má profil na Hornáde pod mostom v Ždani,“ vysvetľuje J. Kokarda.

neopodstatnená.“ Odborníci aj Slovenský vodohospodársky podnik deklarovali zlepšenie odtokových pomerov v profile Ždaňa počas povodní. Stavbou MVE a jej vplyvom sa zaoberalo aj Ministerstvo životného prostredia SR. Podľa slov J. Kokardu konštatovalo, že prevádzka elektrárne nezhorší životné prostredie. „Poslanci obecného zastupiteľstva

Malá vodná elektrárneň na rieke Hornád – Ždaňa v roku 2012.

Ždaňa.“ Nový investor stavby AQUA ENERGY GYŇOV, s.r.o. s konateľkou **Bc. Kamilou Csupkovou** zámer aj stavebné parcely odkúpil a nechal vypracovať hydrogeologický posudok a stavebný projekt. Sľubne rozvíjajúcu sa stavbu zbrzdili neočakávané protesty odporcov. Vlak už bol však rozbehnutý.

Podľa starostu Ždane **Ing. Jána Kokardu** sa zámerom výstavby Malej vodnej elektrárne (ďalej MVE) zaoberali poslanci obecného zastupiteľstva ešte v roku 1995: „Zdalo

Súčasťou stavebného konania bolo aj verejnú prerokovanie pripraveného zámeru. „Už vtedy sa ukázalo, že nie všetci občania výstavbu schvaľujú. Spísali petíciu a písomné stanovisko s argumentmi proti výstavbe. Obec preto zaviazala projektanta MVE, aby bol vplyv elektrárne na životné prostredie obce preukázaný nezávislými odbornými posudkami,“ zdôrazňuje starosta a dodáva: „Zorganizovali sme exkurziu do fungujúcej MVE na Liptove. Ukázalo sa, že väčšina pripomienok bola

dbali na to, aby v žiadnom prípade nedošlo k zhoršeniu životného prostredia, poškodeniu majetku či zdravia občanov,“ dodal.

Získať všetky povolenia nebolo podľa F. Oravca vôbec jednoduché. Legislatívne potvrdenia vybavovali trištvrte roka. Krajský úrad životného prostredia im zadal viacero prísnych podmienok odvíjajúcich sa od základnej požiadavky, že na toku nesmie byť žiadna zátka. Investor dostal pokyny, ktoré pri projekcii a výstavbe musí dodržať. Napríklad: ▶ Zvyšiť prietok. Inými slovami vy-

čistiť dno Hornádu tak, aby sa zvýšil objem vody pretekajúcej korytom Hornádu v prípade veľkej vody.

▶ Dno rieky „zarezať“ hlbšie. Vybagrovať 10 000 kubíkov štrku.

▶ Výrub stromov na brehu rieky. Dreviny na breh nepatria, brzdia vodu pri povodniach. AQUA ENERGY GYŇOV sa postará o vysadenie nových stromov ďalej od toku takmer v trojnásobnom množstve.

▶ Vystavať biokoridor. V praxi to vyzerať tak, že plašič ryby nasmeruje do novovybudovaného potoka po aj proti prúdu rieky. Prítok nebude betónový, ale prírode blízky - zo zeme a kameňa, poosadzovaný balvanovitými kaskádami.

Tieto a mnohé ďalšie podmienky musia zrealizovať na rozlohe 1400 m v okolí stavby. „Celá lokalita v Ždani bude vylepšená.“ nádeja sa generálny dodávateľ.

Okrem Krajského úradu životného prostredia im na starostiach pridali aj obyvatelia, ktorí podpísali petíciu proti výstavbe. „Ľudia nereagovali, keď sa schvaľoval územný plán, v ktorom sa s výstavbou počítalo. Lokalita bola pritom vybratá ešte predtým, ako sme sa o elektrárneň začali zaujímať my,“ vysvetľuje F. Oravec a pokračuje: „Vábili nás obnoviteľné zdroje energie. Na Slovensku je potenciál hlavne vo vode. Tak prečo to nevyužiť? Elektrická energia vyrobená z vody je najčistejšia. S vodným dielom Gabčíkovo sa ľudia zžili, a to ho sprevádzali ešte väčšie protesty ako našu malú elektrárneň.“ Jednoducho povedané, chceli vyrábať zelenú energiu a Hornád má energetický potenciál. To, že sa rozhodli rozbehnúť práve MVE na rieke Hornád - Ždaňa je výsledkom súhry vtedajších okolností.

▶ Čo v prípade povodní?

Spodné vody sa dvihnú, hať zdvihnú vodnú hladinu a klapky na hati sa preklopia. Obávali sa obyvatelia. Vodná elektrárneň má však protipovodňové účinky. Vďaka regulácii Hornádu pri jej stavbe, výrubu stromov a hĺbeniu dna pretečie v koryte naraz oveľa väčší objem vody. Ak sa hladina rapídne zvýši, vaková hať sa sklopí, aby vode pri pretekaní nestálo nič v ceste. Navyše, podľa F. Oravca klapky na hati nebudú, nemá sa čo preklopiť.

„Medzi občanmi sú stále takí, ktorí sú presvedčení, že elektrárneň obci uškodí. Ja dúfam, že nie,“ zhodnotil Ján Kokarda.

obyvateľov mikroregiónu

Zamestnanci na stavbe.

„Dostali sme prísne podmienky, nemôžeme si dovoliť neplniť ich. Do projektu sme investovali 5 miliónov eur. Je to veľké riziko!“ tvrdí s obavami Kamila Csupková. Podnikatelia podpísali zmluvu o nenávratnom finančnom príspevku z fondov

EÚ. Do projektu investovali vlastné peniaze. Európska únia ich preplatí až po dokončení stavby, po splnení všetkých podmienok.

Podobná elektráreň úspešne funguje v Družstevnej pri Hornáde viac ako desaťročie. Konateľ spoločnosti

František Oravec ukazuje, kde budú postavené turbíny.

MVE Družstevná pri Hornáde, s.r.o. Ing. Ján Geffert jej stavbu nelutuje: „Bola to dobrá voľba. Keď sa vodnej elektrárne niekto bojí kvôli povodniam, nerozumie tomu. Výstavbou vodného diela sa eliminujú dôsledky povodní. Zo skúsenosti môžem zodpovedne povedať, že v Družstevnej sa aj pri veľkých vodách Hornád nevytlieva tak, ako keď sme elektráreň nemali.“

Gro stavby MVE na rieke Hornád - Ždaňa bude ukryté pod zemou. V samotnej elektrárni budú dve kaplánové turbíny s hltnosťou vody 40 m³ za sekundu. „Voda bude točiť turbíny prepojené s elektrickým generátorom a tie budú napojené na elektrickú sieť Východoslovenskej distribučnej,“ vysvetľuje fungovanie elektrárne František Oravec. Podľa neho ročne vyrobí 4,5 GWh (gigawatt hodín, pozn. redakcie). „Ta-

ké množstvo energie by utiahlo v tejto zime 225 domov vykurovaných 20 kW kotlom,“ približuje F. Oravec.

Prevádzka bude fungovať nepretržite, 24 hodín denne. Vyrobenú elektrickú energiu odkúpi štát, takže bohatstvo ostáva doma. V prípade nešťastia či katastrofy sa MVE na rieke Hornád - Ždaňa môže stať lokálnym zdrojom elektrickej energie, ktorá je navyše zelená. Nezaťažuje životné prostredie a je vyrábaná z obnoviteľných zdrojov. Navyše, realizácia stavby a jej následné fungovanie zabezpečuje pracovné miesta približne štyrom desiatkam ľudí. „Naším snom je, aby sa výstavba malej vodnej elektrárne ukončila načas a hlavne bez pracovného úrazu.“ želá si generálny dodávateľ.

Veronika Cvengrošová
Foto: autorka /fo

Výstavba MVE na rieke Hornád - Ždaňa v októbri 2011.

Skutočné čísla Nižnej Myšle

Upravujeme informácie, ktoré sme uviedli v článku Kontroverzná Nižná Myšľa v ostatnom vydaní Abovského hlásnika. Občania, ktorí si neželajú byť menovaní, redakciu upozornili na nepresné údaje. Zazneli počas návštevy premiérky **Ivety Radičovej** v obci.

„Suma poskytnutá z rezervy premiérky činí pre postihnutých 338 tisíc eur a nie 650 000 eur, ako tvrdil Andrej Bán a Abovský hlásnik to tak uverejnil,“ vysvetľujú dotknutí občania, ktorí pre zosuvy pôdy z roku 2010 prišli o strechu nad hlavou.

Humanitárne organizácie Človek v ohrození, Človek v tísní - Slovensko, Slovenská katolícka charita a Konferencia biskupov Slovenska zverejnili spresnenie informácií po návšteve premiérky v Nižnej Myšli na svojich webových stránkach. Podľa nich bol stanovený strop finančnej výpomoci pre rodinu, čo prišla o strechu nad hlavou, vo výške 20 tisíc eur. „Ak by sme sumu 1 500 000 eur rozdelili pre poškodených, každý by mal dostať 55 tisíc eur. V porovnaní s 20 000 eur je to dosť podstatný rozdiel,“ dopĺňajú občania.

redakcia

Keď nie hrádzky, tak žľaby

Existujú riešenia pri povodniach. V Skároši pomáhajú napríklad hrádzky. Písali sme o nich v jesennom čísle Abovského hlásnika. Protipovodňové opatrenia sa rozhodla zaviesť aj Nižná Hutka. Namiesto hrádzok má však žľaby.

Obec sa prihlásila do prvého realizačného projektu revitalizácie krajiny (Prevenencie pred povodňami). Žiaľ, bezúspešne. „Nepatríme medzi dve stovky obcí, ktoré prešli výberom.“ konštatuje **Mária Szászfaiová**, starostka Nižnej Hutky. „Podľa odborníkov nám hrádzky nepomôžu, skôr ublížia. V našich kopcoch, ktorým hrozia zosuvy, sa neodporúča zadržiavať vodu.“ vysvetľuje starostka.

Za škody po povodniach 2010 obec nedostala od štátu žiadne odškodnenie. Ako prevenciu dala z vlastných zdrojov osadiť cestné žľaby, ktoré by mali vodu odkláňať čo najkratšou cestou z dediny von. Dve priekopy s liatinovým a jednu s kovovým krytom osadili na Poľovníckej ulici, Za kostolom a Pri studničke. Nižná Hutka financovala nákup materiálu aj realizačné práce svojpomocne z obecného rozpočtu za 2676 eur.

cveng

Podpora z Ukrajiny

Svetoznámy maliar **Naum Repkin** vystavoval v Nižnej Myšli svojich 37 obrazov. Výťažok z osemnástich predaných venoval umelec z Užhorodu obci.

Do humanitárnej akcie sa zapojilo aj Združenie slovenskej vzájomnosti - Košicko a členovia klubu Rotary Skala z Užhorodu. Záštitu nad charitatívnou sobotou 26. novembra držal exprezident **Rudolf Schuster**, Repkinov dlhoročný priateľ.

Výstavu obrazov otvorila rezkým spevom Nižnomyšľanka. Starosta **Ludovít Grega** poďakoval N. Repkinovi za štedrosť. Umelec zdôraznil, že v takých ťažkých situáciách, aká nastala v Nižnej Myšli, by si ľudia mali pomáhať.

Maliar z Ukrajiny daroval obci 3960 eur. Nižná Myšľa peniaze použije na odstránenie škôd po povodniach a zosuvoch z roku 2010.

Naum Repkin vystavoval v New Yorku, Austrálii, Južnej Kórei, Anglicku, Fínsku, Grécku, Maďarsku aj Holandsku. Jeho diela majú milovníci umenia v súkromných zbierkach v Japonsku, Francúzsku aj na Slovensku.

OcÚ Nižná Myšľa /red

Diamantoví Palenčárovci

Diamantovým výročím svadby sa nepochváli hociiko. Manželia **Mária a Imrich Palenčárovci** z Košickej Polianky môžu. Predstavitelia obecnej samosprávy im k 60-temu výročiu svadby zaželali veľa zdravia, lásky, pokoja a porozumenia v kruhu najbližších. Manželia sa podpísali do pamätnej knihy Zboru pre občianske záležitosti.

OcÚ Košická Polianka /red

Smrekový máj. Vrcholec zdobila nevesta.

Máj na jeseň

V prvú októbrovú sobotu vydávala rodina **Tomáškovcov** dcéru. Aby toho nebolo málo, desiati mládenci jej postavili v noci 12-metrový máj. Namiesto brezy použili smrekové drevo zo Švedlára. Menšie problémy mali s vetrom. Pôvodne mal byť máj z dvoch kusov. Jeden sa však zlomil, takže nakoniec bol postavený z troch. Netradičná kuriozita sa na chvíľu stala pre miestnych atrakciou a zaujímavým osviežením.

Autor a foto: dnka

Mať sochu je in

Socha svätého pribudla aj v Belži. Okrem Panny Márie Plačúcej vo Vyšnej Hutke a kaplnky v Čani púta pozornosť aj trojmetrová socha Pána Ježiša Krista v Belži.

Z vlastných zdrojov ju financoval anonymný veriaci na pamiatku gréckokatolíckeho biskupa **Pavla Gojdiča**. V obci si ho veľmi vážia. Po druhej svetovej vojne totiž vysvätil zrekonštruovaný chrám Nanebovstúpenia Pána, ktorý počas vojny zničili.

Z nového prírastku sa tešia Belžania, farnosť aj obecný úrad. Sochu posvätil pri príležitosti tretieho ročníka Farského dňa v obci začiatkom októbra gréckokatolícky biskup **Vladyka Milan Chautur**, belžanský duchovný otec **Peter Paľovčík** a rímskokatolícky kňaz zo Sene **Ferdinand Jurčíšin**. Vekolepú slávnosť si nenechali ujsť ani obyvatelia z Gyňova a Sene.

ap/red

Nižná Myšľa v Herľanoch

Kultúrne centrum Abova obohatilo park v Herľanoch o päť drevorezieb. Jedným z tvorcov umeleckých diel vyrobených z dubového dreva je **Ladislav Staňo st.** z Valalík. Jeho námetom sa stal kostol vo Svinici s jedinečnou freskou byzantskej Madony. Dielo zhotovoval počas štyroch dní priamo v parku, slávnostne bola odhalená 28. októbra.

Valalický umelec znázornil kostol vo Svinici.

Okrem neho skrášlili v Herľanoch do plenéra vyrezávaný kaštieľ v Budimíre od **Magdalény Palenčárovej** z Čečejevci, Slanský hrad od **Jána Krajčího** z Košíc, bitka pri Rozhanovciach v podaní **Jánosa Lukácsa** z Moldavy nad Bodvou a Archeologické múzeum v Nižnej Myšli, ktoré vytvoril **Marek Mikluš** z Veľkého Šariša. Sochárske diela chránené špeciálnym náterom budú súčasťou stálej expozície parku.

dnk, foto: František Jeleň

Chovatelia vystavovali

Holuby, hydina, bažanty, králiky. Na Oblastnú výstavu zvierat v Geči prišlo tento rok predviesť plody svojej práce 123 vystavovateľov z Košíc a ich okolia, Vranova, Trebišova aj Prešova. Viac ako tisícika návštevníkov obzerala na miestnom ihrisku králiky vážiace desať kíl, bojové plemená hydiny či národné plemená holubov. Bolo sa na čo pozeráť.

Vítazom výstavy sa stal králik plemena Viedenský modrý z chovu **Daniela Staňa** z Veľkej Idy. Titul najlepšieho mladého chovateľa si vybojoval **Lukáš Bača** z Geče. "Táto akcia je najväčšia v obci. Dávno prekročila jej hranice, ba aj mikroregiónu. Návštevníci prišli z Michaloviec, Trebišova, Sobraniec, Levoče aj Spišskej Novej Vsi," vysvetľuje **Jaroslav Nagy**, organizátor výstavy.

jn / red

Holub plemena Orientálna sovka.

Trstené v sieti

Zahraniční environmentalisti zavítali po prvý raz do Trsteného pri Hornáde. V hornádskej prírode pri Košiciach strávilo 20 študentov a členov neziskových organizácií z Viedne, Salzburgu, Budapešti a Košíc poznávací novembrový víkend. Návštevu im umožnil medzinárodný projekt Sieť zelených klubov, ktorého členom sa OZ Priatelia trstenskej prírody stalo tento rok.

Starý Hornád, revitalizované mŕtve rameno pri Trstenom. Čisté prostredie, drevený chodník na koľoch, altánok, mostík, vysadená ze-

leň. Vzácné druhy vtákov. Zahraniční študenti trojročnú prácu združenia ocenili. Po zhladnutí fotografií územia pred revitalizáciou ostali prekvapení. „Pýtali sa, prečo tam ten neporiadok bol a ako teraz nakladáme s odpadmi. V niektorých krajinách funguje triedenie a nakladanie s odpadom lepšie a títo študenti sa s takým neporiadkom v prírode asi nikdy nestretli,“ vysvetľuje predseda OZ **Rastislav Šelepky**. Výlet sa niesol v priateľskom duchu. Nesklamala ani slovenská pohostinnosť. Návšteve sa nielen páčilo, ale aj chutilo.

Chvály si vyslúžili makovníky a orechovníky od babičiek z Trsteného.

V tradícii zahraničných návštev chce združenie pokračovať. „Verím, že opäť privítame kolegov, ochrancov prírody zo zahraničia a vymeníme si skúsenosti. Za hranice sa chystáme aj my. So žiakmi základnej školy v Trstenom pri Hornáde plánujeme na jar 2012 navštíviť v rámci tohto projektu partnerskú organizáciu v Budapešti,“ praje si R. Šelepky. Environmentálna výchova žiakov a obyvateľov obce je jedným z hlavných cieľov združe-

Zahraniční environmentalisti obdivujú revitalizované územie mŕtveho ramena Hornádu v Trstenom pri Hornáde.

Študentka zo Salzburgu.

nia. „Náš kraj objavujú turisti, návštevníci z domova aj spoza hraníc. Pohostinnosť, ktorou sme známi, by sme mohli prejavíť aj tým, že im pre potešenie ducha ponúkneme čistú a zdravú prírodu. O prostredie sa treba starať a zlepšovať ho. Život v našom regióne bude potom príjemnejší. Taký, aký neraz obdivujeme počas dovolení v iných krajinách,“ dodáva R. Šelepky.

Úspechom združenia sú aj granty. Za tri roky získalo približne 20 tisíc eur. K revitalizácii dopomohli financie od nadácií Ekopolis, Pontis, Orange a Karpatskej nadácie. Vďaka tomu vidia Trstenčania zelenú nielen na semaforoch, ale všade okolo seba.

Viac informácií a fotografií aktivít OZ nájdete na stránke Priatelia trstenskej prírody na Facebooku.

Gabriela Kuchárová
Foto: Radoslav Lukáč

Akcia roka 2012

Družstvo „Hrabov“, poľovníci a priatelia prírody z obce Skároš sa už po 19-ty raz vydajú Srncou stopou. Nadšenci prírody sa stretnú na Troch kráľov 6. januára 2012 o 9:30 pri Základnej škole v Skároši.

Prechádzka prírodou, prikrmovanie zveri, strelba zo vzduchovky, jazda na koňoch, tombola a pravý poľovnícky guláš. Akciu s najväčším počtom účastníkov v mikroregióne si nenechajte ujsť. Organizátori sa tešia na Vašu účasť.

red

Zabojujte

Klub vojenskej histórie Svoboda a obce Čaňa a Gyňov Vás pozývajú na druhý ročník rekonštrukcie bojov pri Gyňove 14. januára 2012. Uvidíte bojové akcie Červenej armády a nemeckého Wehrmachtu. Priblížia udalosti na týchto miestach z januára 1945.

red

Medvede na cestách

Turistický klub Medvede nelenil ani túto jeseň. Viac ako tucet ľudí prešli Tokajskou vínnou cestou do vinohradníckych oblastí Čerhov, Malá a Veľká Trňa a Viničky. Prijemne strávený deň babieho leta na zdravom vzduchu inšpiroval organizátorku **Agnesu Žolnovú** na ďalší výlet. Tentoraz do maďarských obcí Felsőkéked a Kéked. Nezvyčajne silné novembrové počasie pôsobilo ako hrejivý balzam na ich turistické duše.

sj/cveng

Keď príroda lieči

Relaxačný pobyt v Liptovskom Jáne si do sýtosti užili 50-ti seniori z Trsteného pri Hornáde, Čane a Valalík. Prehliadka obce, výlety do Vlkolínca a Bešeňovej, túry, kúpanie v prírodnom termálnom jazierku. Dôchodcovia sa posledný októbrový týždeň nenudili. S Liptovským Jánom sa rozlúčili na spoločenskom podujatí, na ktorom spievali a tancovali.

Podobné akcie zažívajú seniori pravidelne, každý rok. Za tento zájazd sú mimoriadne vďační manželom **Bartkovým** a **K. Šmajdovej** a **I. Urbanovej** z Trsteného pri Hornáde.

sj/cveng

Zmenené Valaliky

Obnovené centrum majú aj Valaliky. Rekonštruovať začali v marci tohto roku. Pred kostolom pribudla fontána, lavičky a chodníky. Tie spolu s osvetlením krásia aj okolie základnej školy, pred ktorou vyrástlo drevené oplotenie. Skrášľovaním prešlo aj prostredie kultúrneho domu a obecného úradu. Prispôbili ho voľnočasovým aktivitám detí a mládeže. Na jar budúceho roku môžu obyvatelia využívať átrium za obecným úradom a tiež pódium, preliezky a cyklistickú dráhu za zdravotným strediskom. „Obyvateľom sa upravené centrum páči, ale obávajú sa vandalov,“ povedal starosta **Ing. Štefan Petrik**.

Valaliky získali financie z Regionálneho operačného programu na skrášlenie obce. Celkový rozpočet projektu je 620 tisíc eur. Obec prispela piatimi percentami, čo je 31 tisíc eur.

šp/red, foto: Jana Labanská

Fontánu čakajú ešte povrchové úpravy. Obec ju spustí do prevádzky v apríli 2012.

Športovo vo Vyšnej Myšli

Viacúčelovým ihriskom sa doteraz mohli pochváliť len väčšie obce. Športovať a hrať hry na upravenej ploche sa od decembra dá aj v menšej Vyšnej Myšli.

„Občania sa veľmi tešia. Mládež tam hrá futbal, tenis, volejbal. Školáci ho využívajú na telesnú výchovu,“ hovorí starostka Vyšnej Myšle **Paulína Gulášová**.

Obec zareagovala na výzvu Miestnej akčnej skupiny, ktorá ihrisko finančne podporila. Celkový rozpočet na projekt bol viac ako 41 tisíc Eur. Vyšná Myšľa prispela sumou 3 336 Eur.

nid

Multifunkčná plocha vyrástla za mesiac v areáli miestnej základnej školy.

Nový šat Hanisky

Po novom námestí sa Hanišťania prechádzajú od konca októbra. V obci pribudol moderný zhromažďovací priestor, rozšírená cesta, chodníky, autobusové zastávky, parkoviská, detské ihrisko, verejné osvetlenie a promenádný chodník. Naopak, z námestia zmizli elektrické a telefónne stĺpy. Haniska nechala zrenovovať aj verejné toalety a vysadiť 400 kusov krov a drevín.

Stavebné práce realizovali v rámci Regionálneho operačného programu za 660 tisíc eur. Z obecného rozpočtu zaplatili 5 % z celkovej sumy, čo je 33 tisíc eur. Do zveľadovania zapojila obec aj aktívnych pracovníkov.

Otvorenie námestia bolo súčasťou osláv štyridsiateho výročia miestnej základnej školy. O kultúrny program sa postarali miestne deti z materskej školy, mažoretky, spevácka skupina z Hýľova a domáca Hanišťanka. Pásku slávnostne prestrihol pod drobnohľadom obyvateľov starosta obce **Ing. Miloš Barcal**. Podporili ho aj kolegovia zo starostovských kresiel - **Ing. Ján Kokarda** zo Ždane, **Ing. Tomáš Suchý** zo Sokolian a **Elena Szabóová** z Bočiara.

„Nové námestie každý chváli, čo nebýva v Haniske zvykom. Prelomili sa ľudy. Obdivujú ho aj ľudia, ktorí obcou prechádzajú a najmä tí, ktorí tu dlho neboli,“ hovorí tunajší starosta.

cveng

Poslančka obecného zastupiteľstva **Margita Šemnická** ďakuje starostovi v mene poslancov a občanov za vytvorenie nádherného prostredia.

V Polianke rekonštruujú

Kultúrny dom v Košickej Polianke zateplujú. Viacúčelová budova, v ktorej sídli aj materská škola a obecný úrad, má už plastové okná. Fasádu opraví firma Therm, s.r.o. na jar. „Prišli mrazy, pokračovať sa tento rok nedá,“ vysvetľuje **František Smrčo**, starosta Košickej Polianky a dodáva: „Zateplená budova ušetrí obci päťtisíc eur ročne.“ Na výber stavebnej firmy vyhlásili v Košickej Polianke verejnú súťaž podľa zákona o verejnom obstarávaní. Vyhrala najlacnejšia ponuka.

V budove opravovali aj kotolňu. „Posledný funkčný kotol prestal kúriť 27. novembra. Bola zima. Upravili sme úradné hodiny na obecnom úrade, zamestnanci pracovali v bundách. V materskej škole sa na čas prestalo vyučovať. Deti chorľaveli. Rodičia si brali dovolenky a ostávali s nimi doma,“ hovorí o niekdajšej situácii Smrčo. Starosta tiež pochválil rodičov detí, ktorí iniciatívne do materskej školy doniesli vlastné elektrické ohrievače, keďže obecné vykurovať nestačili. Dnes už len chladná spomienka. Od ôsmeho decembra kotol opäť kúri.

Na zateplovanie budovy a opravu kotolne našla obec financie aj v ekofondoch. Dvadsiatimi percentami prispeje Európska banka pre obnovu a rozvoj, keďže ide o projekt na úsporu energií. Košická Polianka doloží do konečnej sumy 130 tisíc eur. Obec si preto vzala úver vo výške 19 tisíc eur. „Z týchto peňazí chceme zafinancovať aj podobný projekt na budove základnej školy. Tiež ju čaká výmena okien, termostatizácia vykurovania a zateplovanie,“ dopĺňa F. Smrčo. Projekt rozbehnú na budúci rok 2012.

Veronika Cvengrošová

Súťaže na mieru

Milí čitatelia,

V súťažiach, ktoré vyhlasujeme, ste čoraz aktívnejší. Veľmi nás teší, že ste v riešení sudoku takí majstri! Za správne vyriešený hlavolam z jesenného čísla Abovského hlásnika redakcia pozýva na večeru Tomáša Bodnára z Čane. Výhercu prosíme, aby sa s redakciou telefonicky skontaktoval na 055/623 00 70.

Obmieňame sudoku za tradičnú - netradičnú osemšmerovku s ukrytým heslom, ktoré je dôverne známe každému z Vás. Jeho znenie nám spolu s vyriešenou osemšmerovkou a vašou adresou s telefónnym číslom pošlite poštou do redakcie (Communication House, Štefánikova 6, 040 01 Košice) alebo mailom na office@communicationhouse.sk. Víťaza odmeníme darčekom balíčkom od starostov.

red

Štartujeme fotosúťaž

Večera so starostom

Nová kreatívna súťaž, v ktorej sa ukáže, ako vnímate svoju obec. Cieľom je čo najoriginálnejším spôsobom zachytiť ducha Vašej obce objektívom fotoaparátu. Či odfotíte dedinčanov, seba, ulice, budovy, prírodu alebo starostu, je na Vás. Najoriginálnejšiu fotku bude vyberať odborná porota pozostávajúca z profesionálnych a amatérskych fotografov, vydavateľa Abovského hlásnika a jeho redakcie. Fotografie posielajte mailom na office@communicationhouse.sk do 29. februára 2012. Uvítame aj krátke vysvetlenie, čo ste fotili a prečo. Pomôže to pri objektívnom hodnotení. Najoriginálnejšieho „fotografa“ pozve jeho starosta/ka na večeru. Tešíme sa na Vaše výtvary!

redakcia, ilustračné foto: internet

Členské obce regiónu: BAKŠA, BELŽA, ČAŇA, GEČA, GREGA, GYŇOV, HANISKA, NIŽNÁ HUTKA, POLIANKA, SOKOLANY, VALALIKY, VYŠNÁ MYŠĽA, ŽDAŇA.

Starostovia obcí: BARCAL, BÉREŠOVÁ, GULAŠOVÁ, HUDÁK, KOKARDA, LETKOVÁ, NOSÁĽOVÁ, PETRÍK, PREKOPOVÁ, REČKA, SÁSZFAIOVÁ, SMRČO, SUCHÝ, VARGOVÁ, VRANKA.

Zájumové súbory: DOMOVINA, HRABOV, HUTČANKA, MANDELINKA, ODVÁŽNE ŽENY, ORGOVÁN, PLAMIENOK, SKÁROŠANKA, ŠCÁMBA.

Miestne geografické názvy: DOMAŠKA, TORYSA.

Iné názvy: ÁMASI, DUKÁT, IKAKO, KAHIL, KATAN, KVAKA, SIAHA, STOPA, TAFAT, TRÁVA, VALCHA, VANIR, VÝLET.

Autor: Lubomír Kováčik

Sme v kurze

Súťaž redakcie Abovského hlásnika Sedem divov mikroregiónu Hornád, ktorú sme úspešne vyhodnotili v ostatnom čísle časopisu, zaujala aj médiá. Uverejňujeme úryvok z článku, ktorý Korzár publikoval začiatkom novembra:

Aj mikroregióny majú sedem divov

Mikroregión Hornád združujúci 16 obcí v okolí Košíc vyhlásil v Abovskom hlásniku súťaž o sedem divov. Šesť miest obsadila Nižná Myšľa, jedno sa ušlo Belžanom.

Zájum o vzácne pamiatky vytvára predpoklad pre napredovanie regiónu. „Súťaž bola príležitosťou ukázať, že na Slovensku existujú aktívne združenia obcí a ich obyvatelia sú hrdí na svoje kultúrne dedičstvo,“ informuje **Veronika Cvengrošová** z agentúry Communication House.

Živíó!

Najstarší obyvatelia mikroregiónu Hornád

Uverejňujeme zoznam najstarších jubilatov narodených v mesiacoch október, november a december.

Belža	Irena Ráczová	84	*október 1927
Čaňa	Alžbeta Bittová	92	*december 1918
Geča	Mária Kocioleková	90	*október 1921
Gyňov	Anna Popovičová	88	*október 1923
Haniska	Štefan Sopko	91	*december 1920
Koššov-Bakša	Terézia Timková	89	*október 1922
Košická Polianka	Ondrej Galdun	85	*december 1926
Nižná Hutka	Agnesa Mrázková	84	*október 1927
Nižná Myšľa	Agnesa Fejsaková	89	*december 1922
Skároš	Alžbeta Lengyelová	90	*december 1921
Sokolany	Mária Bérešová	92	*december 1919
Trstené pri Hornáde	Katarína Bartková	91	*december 1920
Valaliky	Alžbeta Šoltéssová	90	*október 1921
Vyšná Hutka	Helena Truhanová	88	*december 1923
Vyšná Myšľa	Tomáš Pástor	90	*december 1921
Ždaňa	Alžbeta Blašková	92	*október 1919

Oslávencom v mene redakčnej rady a redakcie prajeme veľa zdravia a šťastia.

Sviatočný volejbal

V Deň boja za slobodu a demokraciu 17. novembra usporiadal Obecný úrad v Čani s miestnou základnou školou halový volejbalový mix turnaj celého regiónu. Hrali športovci z Košíc a ich okolia, Moldavy, Medzeva a Švedlára. Deväť družstiev hralo v dvoch skupinách. O bronz nakoniec súťažili Pink Panther a Volejteam. O prvenstvo zabojovali Zajačiky a POZBERANCI poskladaní z účastníkov z Košíc, Moldavy, Medzeva a Ždane. Turnaj suverénne vyhrali Zajačiky, ktorí pozdvihli úroveň volejbalu o priečku vyššie. Športovci tak majú priestor ísť za hranice svojich možností.

Ocú Čaña /red

Účastníci halového volejbalového mix turnaja v Čani.

Vážení inzerenti, tešíme sa zvýšenému dopytu o inzerciu v Abovskom hlásniku. Záleží nám na tom, aby sme Vaším požiadavkám mohli vyhovieť čo najrýchlejšie. V prípade záujmu nám, prosím, telefonujte na 055/623 00 70 alebo 0911 192 830.

VYSPORIADAJTE SI SVOJE NEHNUTEĽNOSTI !

Vlastníte dom, pozemok, záhradu alebo inú nehnuteľnosť a

- nemáte v poriadku vlastnícke práva na Vašich nehnuteľnostiach ?
- chcete sa vyhnúť vysokým poplatkom pri dedičskom konaní ?
- radi by ste svoje nehnuteľnosti venovali deťom či vnúčatám ?
- chceli by ste predaj svoje nehnuteľnosti ?

Naša spoločnosť **KOŠICE REAL, s.r.o.** so sídlom v **KOKŠOV – BAKŠI**, prevádzka na Námestí osloboditeľov 20 Košice, Vám rada poskytne služby. **BEZPLATNE** s Vami prekonzultujeme Vašu situáciu a navrhne riešenie. Platíte iba vtedy, ak s našim návrhom budete spokojní a dohodneme sa na ďalšej spolupráci.

Konzultácie **ZDARMA**.

Prajeme Vám príjemné vianočné sviatky a šťastný nový rok. Tešíme sa na spoluprácu s Vami.

web: www.kosicereal.sk, email: info@kosicereal.sk
tel: 055/ 622 54 52, mobil: 0917 582 527, 0903 582 527

Behali aj poslanci

V Nižnej Myšli sa opäť behalo. Po dlhej odmlke sa v obci rozhodli obnoviť Beh Myšľou. Päťdesiatka fanúšikov behu sa prvého októbra stretla na „hornom ihrisku“. Akciu organizoval Obecný úrad Nižná Myšľa a združenie Dúhová stonožka.

Beh si vyslúžil titul „Najlepšia akcia víkendu“ na rádiu Express. Súťažilo sa v piatich vekových kategóriách. Na prvých priečkach vo svojich kategóriách sa umiestnila **Simonka Kurtová, Juraj Zupko, Katarína Lacková a Martin Kužma**. Behali aj poslanci. Trasu dlhú 1400 m zvládol najrýchlejšie **Richard Grega**.

Akcia sa niesla v dobrej nálade pri skvelej muzike. Po behu na občanov čakala ešte jedna súťaž. Mohlo sa jej zúčastniť aj športové „drevo“ nad osemmásť rokov. Súťažiaci dostali do rúk liter čapovaného piva. Kto ho vypil najrýchlejšie, vyhral. Titul Myšľanské čerpadlo 2011 získal **Jozef Bodnár** s neuveriteľným časom 5 sekúnd. Výherca si okrem vypitého piva odniesol aj niekoľko ďalších v plechovkách. Záver športového dňa ukončila zábava so živou hudbou.

Ocú Nižná Myšľa/Cveng

Kulturný dom - Košická Polianka

Zabezpečiť komplet menu a výzdobu na Vašu svadbu alebo oslavu je pre nás hračka!

Prípravíme pre Vás chutné špeciality na Vašu oslavu: obložené misy, štrúdle, jednodubky, teplé a studené pulty a všetko podľa Vašich predstáv.

AKCIA !!!

- čokoládová fontána

Blížšie info: Mária Gáľová 0907 939 450

Vydáva: Regionálne združenie obcí Hornád, **redakcia:** Communication House, s.r.o., **adresa:** Štefánikova 6, 040 01 Košice, **tel/fax:** 055/623 00 70, 0905 812 883, **e-mail:** office@communicationhouse.sk, **vedúca redaktorka:** PaedDr. Katarína Eva Čániová, 0905 812 883, **redaktorka:** Mgr. Veronika Cvengrošová 0911 192 830, **redakčná rada:** predseda: Mgr. Karol Dzugas, Ing. Miloš Barcal, Róbert Janotka, Božena Letková, Ing. Štefan Petrik, Bc. Denisa Vargová, **e-mail:** regionhornad@gmail.com, www.regionhornad.sk, **tel:** 055/698 00 21, vychádza ako štvrťročník pod registračným číslom EV 3592/09, **sadzba:** Jozef Veselý - FOGRA studio Košice, tlač: PROGRUP, s.r.o., Tr. KVP 1, 040 23 Košice, tel: 055/645 12 53. Redakcia nezodpovedá za obsah doručenej inzercie.